

Web dizajn i aplikacija

Nositelj: izv. prof. dr. sc. Snježana

Suradnik: mag. inf. Alesandro Žužić

Ustanova: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet dizajn i audiovizualne komunikacije

Fakultet dizajn i audiovizualne komunikacije

[2] CSS Osnove

Posljednje ažurirano: 04. studenog 2025.

Sadržaj

- [Web dizajn i aplikacija](#)
- [\[2\] CSS Osnove](#)
 - [Sadržaj](#)
 - [Uvod](#)
 - [Što je CSS?](#)
 - [Zadani stilovi preglednika](#)
 - [Čemu služi CSS?](#)
 - [Osnove CSS sintakse](#)
 - [Kako se CSS primjenjuje na HTML?](#)
 - [Početak rada s CSS-om](#)
 - [Dodavanje CSS-a u HTML dokument](#)
 - [Unutarnji stilovi Internal stylesheets](#)
 - [Inline stilovi Inline styles](#)
 - [Vanjski stilovi External stylesheets](#)
 - [Osnovni CSS stilovi](#)
 - [Text](#)
 - [Boja teksta i pozadine](#)
 - [Veličina teksta](#)
 - [Bold, italic & dekoracije teksta](#)
 - [Poravnanje teksta](#)
 - [Samostalni zadatak za vježbu 1](#)
 - [Korištenje CSS klase](#)
 - [Definiranje klase](#)
 - [Visina i širina](#)
 - [Border i obrubi elemenata](#)
 - [Osnovni border](#)
 - [Border-radius](#)
 - [Border po stranama](#)
 - [Primjeri CSS-a](#)

- Razmaci: Padding i Margin
 - Padding – unutarnji razmak
 - Margin – vanjski razmak
- Aktivnost na satu 2 boda
- Flex
 - Kako centrirati div?
- Prikaz slike

Uvod

CSS (*Cascading Style Sheets*) je jezik za opis prezentacije dokumenta napisanog u HTML-u ili XML-u (*uključujući XML varijante poput SVG-a, MathML-a ili XHTML-a*). CSS definira kako elementi trebaju biti prikazani na ekranu, na papiru ili na drugim medijima.

Cilj CSS-a je odvojiti strukturu sadržaja od njegova izgleda, što olakšava održavanje i razvoj web projekata

Što je CSS?

CSS omogućuje izradu estetski oblikovanih web stranica, ali kako zapravo funkcionira u pozadini? Dalje ćemo proći što je CSS, kako izgleda osnovna sintaksa te na koji način preglednik primjenjuje CSS na HTML kako bi ga stilizirao.

Zadani stilovi preglednika

U prošloj skripti pokrili smo što je HTML i kako se koristi za označavanje dokumenata. Ti dokumenti su čitljivi u web pregledniku. Naslovi će izgledati veći od običnog teksta, odlomci se prelamaju u novi red i imaju razmak između njih. Linkovi su obojeni i podcrtani kako bi se razlikovali od ostatka teksta.

Browser defaults

The browser will style HTML documents using an internal stylesheet. This ensures that headings are larger than normal text, links are highlighted and structures such as lists and tables are understandable.

Paragraphs are spaced out. List items get a bullet or number, Links are highlighted and underlined.

- Item One
- Item Two

A level 2 heading

You can change all of this with CSS.

Primjer Atributa

Ono što vidite su **zadani stilovi preglednika** - vrlo osnovno oblikovanje koje preglednik primjenjuje na HTML kako bi osigurao čitljivost stranice čak i ako autor stranice nije definirao vlastite stilove. Ti stilovi definirani su u zadanim CSS stilskim datotekama unutar preglednika i nemaju veze s HTML-om.

Web bi bio dosadan da sve web stranice izgledaju tako. Zato je važno naučiti koristiti CSS.

Čemu služi CSS?

Korištenjem CSS-a možemo točno kontrolirati kako HTML elementi izgledaju u pregledniku, prikazujući svoje dokumente korisnicima s dizajnom i rasporedom koji želimo.

- **Dokument** je obično tekstualna datoteka strukturirana pomoću jezika za označavanje, najčešće HTML-a (*takvi se dokumenti nazivaju HTML dokumenti*). Također možemo naići na dokumente napisane u drugim jezicima za označavanje, poput SVG-a ili XML-a. HTML dokument sadrži sadržaj web stranice i određuje njezinu strukturu.
- **Prikazivanje** dokumenta korisniku znači pretvaranje dokumenta u oblik koji je upotrebljiv za publiku. Preglednici poput *Firefox*a, *Chrome*a, *Safari*a i *Edge*a dizajnirani su za vizualno prikazivanje dokumenata, primjerice na ekranu računala, projektoru, mobilnom uređaju i drugim. U web kontekstu, ovo se općenito naziva **rendering**.

Preglednik se ponekad naziva **user agent**, što znači računalni program koji predstavlja osobu unutar računalnog sustava.

CSS se može koristiti za mnoge svrhe vezane uz izgled i dojam vaše web stranice, primjerice:

- Stiliziranje teksta, uključujući promjenu boje i veličine naslova i linkova
- Kreiranje rasporeda, poput grid layouta ili višekolumnskih rasporeda
- Posebni efekti, poput animacija

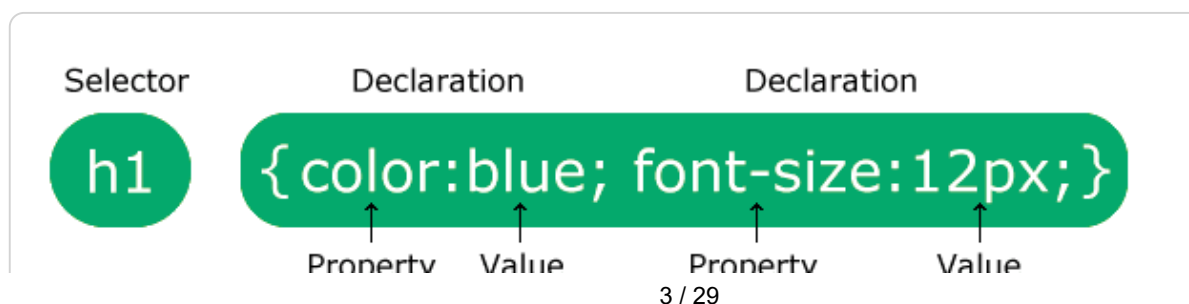
Osnove CSS sintakse

CSS je jezik temeljen na **pravilima** - definirate pravila specifikiranjem **skupova stilova** koji se trebaju primijeniti na određeni element ili skup elemenata na web stranici.

Na primjer, možete odlučiti da glavnom naslovu na stranici dodijelite veliki crveni tekst. *Sljedeći kôd prikazuje jednostavno CSS pravilo koje to postiže:*

```
h1 {  
  color: blue;  
  font-size: 12px;  
}
```

- U ovom primjeru CSS pravilo počinje **selektorom**, koji odabire HTML elemente koje ćemo stilizirati. Ovdje stiliziramo naslov prvog stupnja (`<h1>`).
- Zatim koristimo **vitičaste zagrade** `{ }`.
- Unutar zagrada nalaze se **deklaracije**, koje su u obliku parova **svojstvo: vrijednost**.
 - `color` je svojstvo, a `blue` je njegova vrijednost
 - `font-size` je svojstvo, a `12px` je njegova vrijednost
- Različita CSS svojstva imaju različite dopuštene vrijednosti. Primjerice:
 - `color` može imati različite vrijednosti boja
 - `font-size` može imati različite veličine


```
selector { property: value; } selector { property: value; }
```

CSS selektor

CSS stil sadrži mnoge ovakve definicije, napisane jedna za drugom:

```
h1 {  
  color: red;  
}  
  
p {  
  color: aqua;  
  padding: 5px;  
  background: midnightblue;  
}
```

Neke vrijednosti ćemo brzo zapamtiti, dok ćemo druge morati tražiti.

Sva CSS svojstva i druge CSS značajke možemo pronaći u [MDN CSS](#). Također, dobra je praksa tražiti "mdn naziv-svojstva" u tražilici kada trebamo više informacija, npr. "mdn color" ili "mdn font-size".

Kako se CSS primjenjuje na HTML?

Kada otvorimo web stranicu, preglednik prvo prima HTML dokument koji sadrži sadržaj stranice i pretvara ga u **DOM stablo** (*Document Object Model*).

Nakon toga, sva CSS pravila koja se nalaze na stranici - bilo direktno u HTML-u ili u referenciranim vanjskim **.css** datotekama - raspoređuju se u različite "spremnike" prema elementima na koje se primjenjuju (*prema selektorima*). CSS pravila se zatim primjenjuju na DOM stablo, stvarajući **render stablo**, koje se na kraju prikazuje u prozoru preglednika.

Primjer HTML:

```
<h1>CSS is great</h1>  
  
<p>You can style text.</p>  
  
<p>And create layouts and special effects.</p>
```

CSS pravila:

```
h1 {  
  color: red;  
  font-size: 2.5em;  
}  
  
p {  
  color: aqua;  
  padding: 5px;  
}
```

```
background: midnightblue;  
}
```

Ova CSS pravila:

- Odabiru sve `<h1>` elemente na stranici, boje njihov tekst u crveno i povećavaju veličinu teksta. U našem primjeru postoji samo jedan `<h1>`, pa samo on dobiva stil.
- Odabiru sve `<p>` elemente na stranici, daju im prilagođenu boju teksta i pozadine te razmak oko teksta. U primjeru postoje dva `<p>` elementa i oba dobivaju stil.

Kada se CSS primijeni na HTML, preglednik prikazuje elemente sa zadanim stilovima iz CSS-a.

CSS is great

You can style text.

And create layouts and special effects.

Primjer CSS-a

Početak rada s CSS-om

Početna točka je HTML dokument. Kôd možemo kopirati i spremiti na svoje računalo kao `index.html` u nekom folderu.

```
<!doctype html>  
<html>  
  <head>  
    <title>Početak rada s CSS-om</title>  
  </head>  
  
  <body>  
    <h1>I am a level one heading</h1>  
  
    <p>  
      This is a paragraph of text. In the text is a  
      <span>span element</span> and also a  
      <a href="https://example.com">link</a>.  
    </p>  
  
    <p>  
      This is the second paragraph. It contains an <em>emphasized</em> element.  
    </p>  
  
    <ul>  
      <li>Item <span>one</span></li>  
      <li>Item two</li>
```

```
<li>Item <em>three</em></li>
</ul>
</body>
</html>
```

Ja sam naslov prvog stupnja

Ovo je odlomak teksta. U tekstu se nalazi span element i također [link](#).

Ovo je drugi odlomak. Sadrži *istaknuti* element.

- Stavka jedan
- Stavka dva
- Stavka *tri*

HTML kôd

Ovaj HTML će se prikazati u pregledniku sa standardnim stilovima: naslovi veći, odlomci s razmakom, linkovi plavi i podcrtani, itd.

Dodavanje CSS-a u HTML dokument

Da bi HTML dokument koristio CSS pravila, potrebno je CSS povezati s dokumentom. Postoje tri uobičajena načina: **unutarnji stilovi**, **inline stilovi** i **vanjski stilovi**.

Unutarnji stilovi (*Internal stylesheets*)

Unutarnji stilovi se nalaze unutar `<style>` elementa u `<head>` dijelu HTML dokumenta.

Primjer:

```
<html>
  <head>
    <title>Primjer</title>
    <style>
      em {
        color: red;
      }
    </style>
  </head>

  <body>
    <p>
      Ovo je primjer unutarnjeg stila. Sadrži <em>em</em> selektor.
    </p>
  </body>
</html>
```

Inline stilovi (*Inline styles*)

Inline stilovi primjenjuju CSS direktno na pojedini HTML element pomoću **atributa `style`**.

Primjer:

```
<html>
  <head>
    <title>Primjer</title>
  </head>

  <body>
    <p>
      Ovaj <span style="color: red; font-weight: bold">span element</span> ima
      inline stil.
    </p>
  </body>
</html>
```

Napomena: Inline stilove je najbolje izbjegavati jer:

- Otežavaju održavanje (*jedna promjena zahtijeva više izmjena*)
- Miješaju sadržaj (*HTML*) i prezentaciju (*CSS*)

Ipak, ponekad su nužni, npr. u HTML emailovima.

Vanjski stilovi (*External stylesheets*)

Vanjski stilovi pohranjeni su u zasebnoj `.css` datoteci i najčešće su najpraktičniji način dodavanja CSS-a.

1. Kreiramo datoteku `styles.css` u istom folderu kao HTML dokument.
2. U `<head>` dijelu HTML-a dodajemo `<link rel="stylesheet" href="relativna_putanja_do_datoteke">` element:

```
<html>
  <head>
    <title>Primjer</title>
    <link rel="stylesheet" href="styles.css" />
  </head>

  <body>
    <h1>Ovaj HTML dokument koristi vanjski stil</h1>
  </body>
</html>
```

Primjer sadržaja `styles.css`:

```
h1 {
  color: red;
```

```
font-size: 2.5em;  
}
```

Vanjski stilovi omogućuju primjenu istog CSS-a na više stranica i olakšavaju održavanje web stranice

Najbolja praksa je koristiti **vanjski CSS** za većinu stiliziranja, povremeno koristiti unutarnje stilove u specifičnim slučajevima i inline stilove samo ako je to nužno.

Osnovni CSS stilovi

Ovdje ćemo proći najosnovnije i najčešće korištene CSS stilove.

Text

Najčešće korišteni podatak u bilo kojoj aplikaciji, koji čini većinu web stranice, jest tekst. Zato je važno da je pravilno oblikovan te da se jasno razlikuju različiti tipovi teksta, poput naslova, zaglavlja, tijela, sekcija itd.

Ključni stilovi koji se najčešće koriste za oblikovanje teksta su:

- **boja teksta i pozadine** (*color, background*)
- **veličina fonta** (*font-size*)
- **stil fonta** (*font style*)
- **poravnanje teksta** (*text align*)
- **prelom teksta** (*text wrap*)

Boja teksta i pozadine

```
color: blue;  
background: yellow;
```

Plavi tekst sa žutom pozadinom

color & background

Boja se može napisati koristeći različite formate (*naziv predefinirane boje, rgb, hex, hsl, lab, lch, ...*):

```
color: blue;  
color: rgb(0, 0, 255);  
color: #0000ff;  
color: hsl(240, 100%, 50%);  
color: lab(32.3% 79.2 -107.86);  
color: lch(32.3% 133.82 306.29);
```

Tablica boja:

Boja	Prikaz	Naziv
------	--------	-------

Boja	Prikaz	Naziv
Crvena		red
Plava		blue
Zelena		green
Žuta		yellow
Crna		black
Bijela		white
Magenta		magenta
Cyan		cyan
Narančasta		orange
Ljubičasta		purple
Smeđa		brown
Roza		pink
Siva		gray
Svijetlo plava		lightblue
Svijetlo zelena		lightgreen
Zlatna		gold
Tirkizna		turquoise

Veličina teksta

```
font-size: 36px;
```

Tekst veličine 36px

font-size

Tablica veličina:

rem	0.75	0.875	1	1.125	1.25	1.5	1.875	2.25	3	3.75	4.5	6	8
px	12	14	16	18	20	24	30	36	48	60	72	96	128

text-12

text-14

text-16

text-18

text-20

text-24

text-30

text-36

text-48

text-60

text-72

text-96

text-128

Bold, italic & dekoracije teksta

```
font-style: italic;
font-weight: bold;

text-decoration: underline;
text-decoration: overline;
text-decoration: line-through;
text-decoration: dashed;
text-decoration: dotted;
text-decoration: double;
text-decoration: wavy;
```

Font-style: italic

Font-weight: bold

Text-decoration: underline

Text-decoration: overline

~~Text-decoration: line-through~~

- - - Text-decoration: dashed

. . . Text-decoration: dotted

Text-decoration: double

~~~~~ Text-decoration: wavy

font-size

Poravnanje teksta

```
text-align: left;  
text-align: center;  
text-align: right;  
text-align: justify;
```

- Pod poravnanje teksta spadaju klase: *lijevo*, *centrirano*, *desno* i *obostrano*

Klasa	Opis
<code>left</code>	poravnava tekst uz lijevi rub elementa.
<code>center</code>	poravnava tekst u centar elementa

Klasa	Opis
<code>right</code>	poravnava tekst uz desni rub elementa
<code>justify</code>	raspoređuje tekst po širini elementa

text-align: left;

Diam et duo accusam lorem
sed et at tempor est clita.
Gubergren invidunt at
rebum eos et est sanctus.

text-align: center;

Diam et duo accusam lorem
sed et at tempor est clita.
Gubergren invidunt at
rebum eos et est sanctus.

text-align: right;

Diam et duo accusam lorem
sed et at tempor est clita.
Gubergren invidunt at
rebum eos et est sanctus.

text-align: justify;

Diam et duo accusam lorem
sed et at tempor est clita.
Gubergren invidunt at
rebum eos et est sanctus.

Samostalni zadatak za vježbu 1

Na zadanom HTML kodu primijeni CSS tako da postigneš sljedeće:

1. Naslov (`h1`) neka bude **plave boje, bold**, veličine **36px**.
2. Podnaslov (`h2`) neka bude **italic, zelene boje**, veličine **24px**.
3. Odlomak (`p`) neka bude **justify**, veličine **20px**, boje **crne**.
4. Element `<span>` unutar odlomka neka bude **underline** i boje **salmon**.
5. Artikl `<article>` neka ima pozadinsku boju **lightgoldenrodyellow**.

Zadani HTML kod:

```
<article>
  <h1>Planiranje putovanja</h1>
  <h2>Kako organizirati savršeni odmor</h2>
  <p>Priprema je ključ uspješnog putovanja. <span>Detaljno planiranje</span> pomaže
  izbjeći stres i gubitak vremena.</p>
```

```
</article>

<article>
  <h1>Zdrava prehrana</h1>
  <h2>Osnove uravnotežene prehrane</h2>
  <p>Uravnotežena prehrana uključuje voće, povrće i proteine. <span>Redoviti obroci</span> pomažu održavanju energije tijekom dana.</p>
</article>

<article>
  <h1>Održavanje vrta</h1>
  <h2>Sezonske aktivnosti i savjeti</h2>
  <p>Redovito zalijevanje i orezivanje pomaže zdravom rastu biljaka. <span>Pravilna njega</span> povećava prinos i estetski izgled vrta.</p>
</article>
```

Planiranje putovanja

Kako organizirati savršeni odmor

Priprema je ključ uspjehnog putovanja. Detaljno planiranje pomaže izbjeći stres i gubitak vremena.

Zdrava prehrana

Osnove uravnotežene prehrane

Uravnotežena prehrana uključuje voće, povrće i proteine. Redoviti obroci pomažu održavanju energije tijekom dana.

Održavanje vrta

Sezonske aktivnosti i savjeti

Redovito zalijevanje i orezivanje pomaže zdravom rastu biljaka. Pravilna njega povećava prinos i estetski izgled vrta.

Primjer rješenja samostalnog zadatka 1

Korištenje CSS klase

CSS klase omogućuju ponovno korištenje istih stilova na više elemenata. Korištenje klase je praktično i organizirano jer omogućuje grupiranje stilova prema funkciji ili svrsi.

Definiranje klase

```
.highlight {  
  color: white;  
  background-color: red;  
  padding: 8px;  
  border-radius: 4px;  
}
```

- `highlight` je naziv klase
- Stilovi unutar `{ }` primjenjuju se na sve elemente koji imaju ovu klasu

Primjena klase u HTML-u:

```
<p class="highlight">Ovaj tekst je istaknut pomoću klase.</p>  
<div class="highlight">Ovaj div također koristi istu klasu.</div>
```

Ovaj tekst je istaknut pomoću klase.

Ovaj div također koristi istu klasu.

Korištenje klase

Element može imati više klasa odvojene razmakom:

```
<p class="highlight bold large-text">Tekst s više klasa</p>
```

```
.bold {  
  font-weight: bold;  
}  
  
.large-text {  
  font-size: 24px;  
}
```

Tekst s više klasa

Kombinacija klasa

- Klase imaju veću specifičnost od univerzalnog selektora (`*`)
- Ako element ima više klasa, svi stilovi se primjenjuju, osim ako nije prebrisano posebnim selektorom

Primjeri:

```
.card {  
  background-color: #f0f0f0;  
  border-radius: 8px;  
  border: 1px solid #ccc;  
}  
  
.alert {  
  color: white;  
  background-color: crimson;  
  border-radius: 4px;  
}  
  
.success {  
  color: white;  
  background-color: green;  
  border-radius: 4px;  
}
```

```
<div>  
  <div class="card" style="width:150px; text-align: center;">  
    Card  
  </div>  
  <div class="alert" style="width:150px; text-align: center;">  
    Alert  
  </div>  
  <div class="success" style="width:150px; text-align: center;">  
    Success  
  </div>  
</div>
```

Card

Alert

Success

Visina i širina

Svi elementi imaju svoju visinu i širinu, koje ponekad želimo prilagoditi prema potrebi. Elementima zato možemo namjestiti njihovu:

- visinu (*height*) i širinu (*width*)
- maksimalnu visinu (*max-height*) i maksimalnu širinu (*max-width*)
- minimalnu visinu (*min-height*) i minimalnu širinu (*min-width*)

```
/* Element zauzima veličinu prozora */  
div {  
  width: 100vw;  
  height: 100vh;  
}  
  
/* Element prilagođava veličinu svom sadržaju */
```

```

div {
  width: fit-content;
  height: fit-content;
}

/* Element zauzima punu veličinu dostupnog prostora */
div {
  width: 100%;
  height: 100%;
}

/* Element ima minimalnu veličinu prema sadržaju */
div {
  min-width: 50px; /* primjer minimalne širine */
  min-height: 50px; /* primjer minimalne visine */
}

/* Element ima maksimalnu veličinu, ali može se smanjivati */
div {
  max-width: 600px; /* primjer maksimalne širine */
  max-height: 400px; /* primjer maksimalne visine */
  width: 100%;
  height: 100%;
}

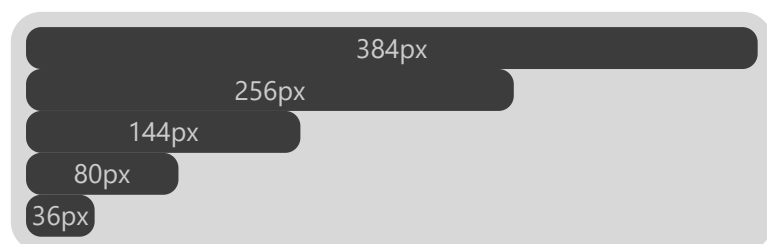
/* Element veličine 1px */
div {
  width: 1px;
  height: 1px;
}

```

Predefinirane vrijednosti:

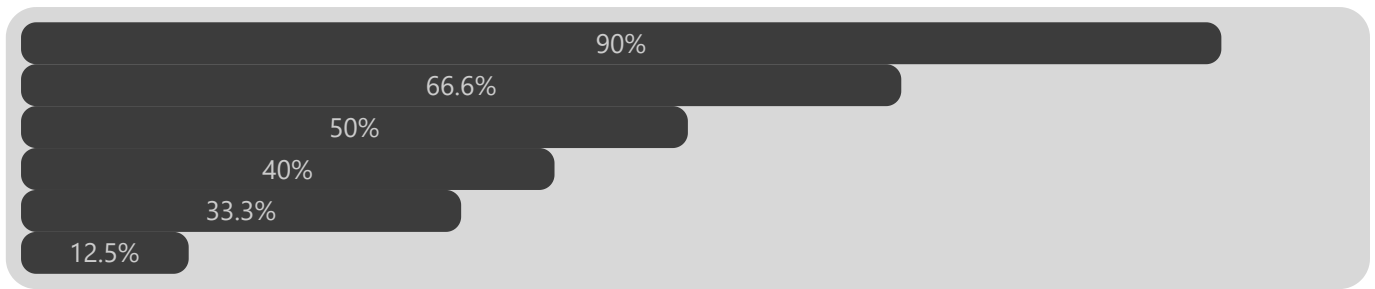
Klasa	Opis
100vh	element zauzima veličinu prozora aplikacije
fit-content	element zauzima veličinu prema svom sadržaju (<i>djece</i>)
100%	element zauzima punu veličinu dostupnog prostora
min-content	element ima minimalnu veličinu, ovisno o sadržaju
max-content	element ima maksimalnu veličinu, ali može se smanjivati prema potrebama

Primjer fiksnih veličina u pikselima:

Primjer omjera u postocima:

Primjer predefiniranih veličina:

100vh - ignorira širinu roditelja

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita. Gubergren invidunt at rebum eos et est sanctus.

100% - zauzima 100% širinu roditelja

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita. Gubergren invidunt at rebum eos et est sanctus.

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita.

max-content - zauzima maksimalnu veličinu sadržaja ignorirajući širinu roditelja

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita. Gubergren invidunt at rebum eos et est sanctus.

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita.

fit-content - zauzima veličinu prema sadržaju

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita. Gubergren invidunt at rebum eos et est sanctus.

Diam et duo accusam lorem sed et at tempor est clita.

min-content - zauzima minimalnu veličinu sadržaja

Diam et
duo
accusam
lorem
sed et at
tempor
est clita.

Border i obrubi elemenata

Elementi na webu često trebaju obrube ili granice kako bi se vizualno odvojili ili naglasili. CSS omogućuje širok spektar stilova obruba: debljinu, boju, stil i zaobljene rubove.

Osnovni border

```
border: 2px solid black;
```

- **2px** – debljina obruba
- **solid** – stil obruba (*dashed, dotted, double, groove, ridge, inset, outset, none, hidden*)
- **black** – boja obruba

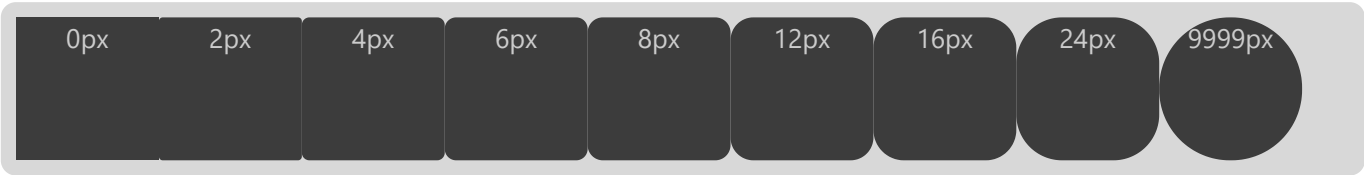
Border-radius

Zaobljeni rubovi elemenata:

```
border-radius: 8px;
```

- Veličina u px, rem, %
- Može se primijeniti na sve rubove ili pojedinačno (`border-top-left-radius`, `border-bottom-right-radius`, ...)

Primjeri zaobljenja:

Border po stranama

```
border-top: 4px dashed red;
border-right: 2px solid blue;
border-bottom: 3px dotted green;
border-left: 1px double purple;
```

Svojstva obruba

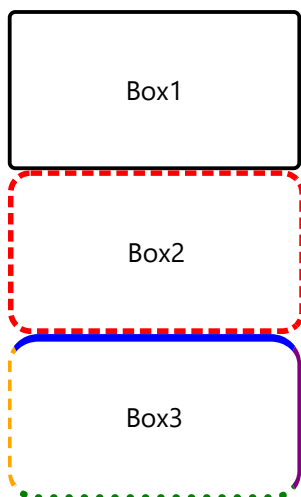
Svojstvo	Opis
<code>border-width</code>	Debljina obruba (px, rem, %)
<code>border-style</code>	Stil obruba (solid, dashed, dotted, double, groove, ridge, inset, outset, none)
<code>border-color</code>	Boja obruba (naziv boje, hex, rgb, hsl)
<code>border-radius</code>	Zaobljenje rubova (px, %, rem)
<code>border-top</code> / <code>border-right</code> / <code>border-bottom</code> / <code>border-left</code>	Individualni obrubi po stranama

Primjeri CSS-a

```
.box1 {
  border: 2px solid black;
}

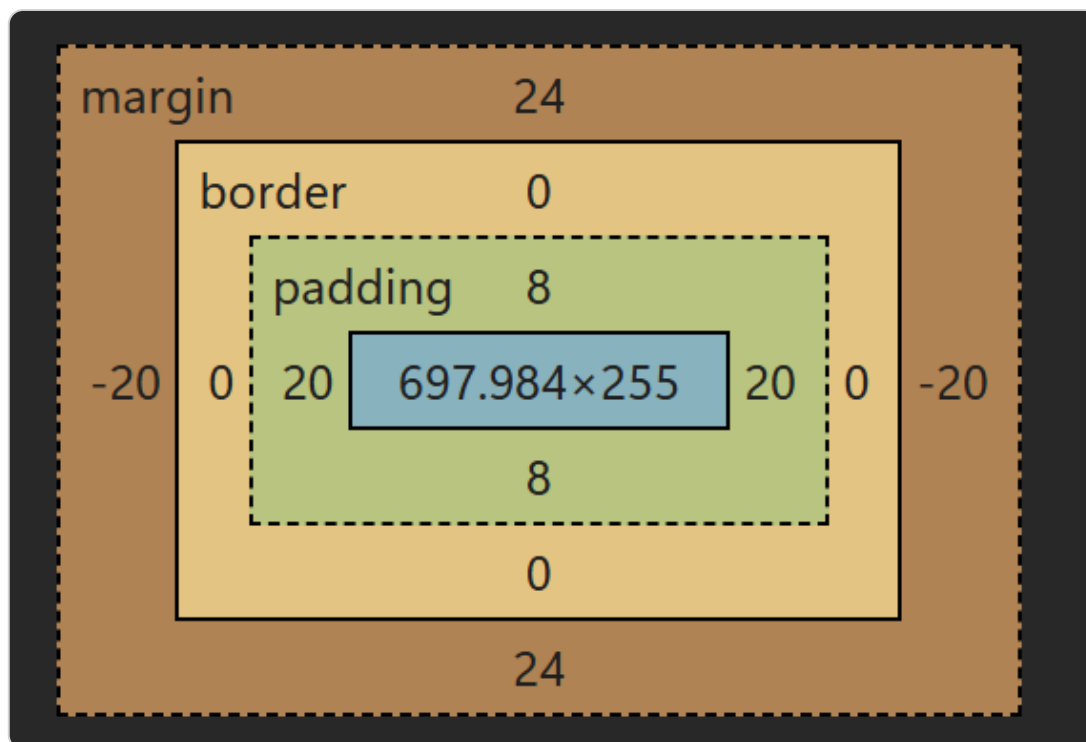
.box2 {
  border: 3px dashed red;
  border-radius: 12px;
}
```

```
.box3 {
  border-top: 4px solid blue;
  border-bottom: 4px dotted green;
  border-left: 2px dashed orange;
  border-right: 2px double purple;
  border-radius: 16px;
}
```


Razmaci: Padding i Margin

Razmaci su ključni za raspored elemenata na stranici. CSS razlikuje **unutarnje razmake** (*padding*) i **vanjske razmake** (*margin*).

Razmaci

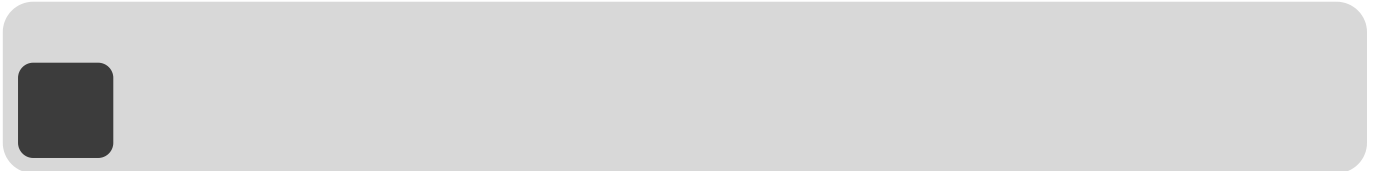
Padding – unutarnji razmak

Unutarnji razmak je prostor između sadržaja elementa i njegovog obruba.

```
padding: 16px;      /* jednaki razmak sa svih strana */
padding-top: 8px;   /* razmak samo s vrha */
padding-right: 12px; /* razmak samo s desne strane */
padding-bottom: 20px; /* razmak samo s dna */
padding-left: 4px;  /* razmak samo s lijeve strane */
```

Primjer unutarnjeg razmaka:

pt-8

pb-8

pl-8

pr-8

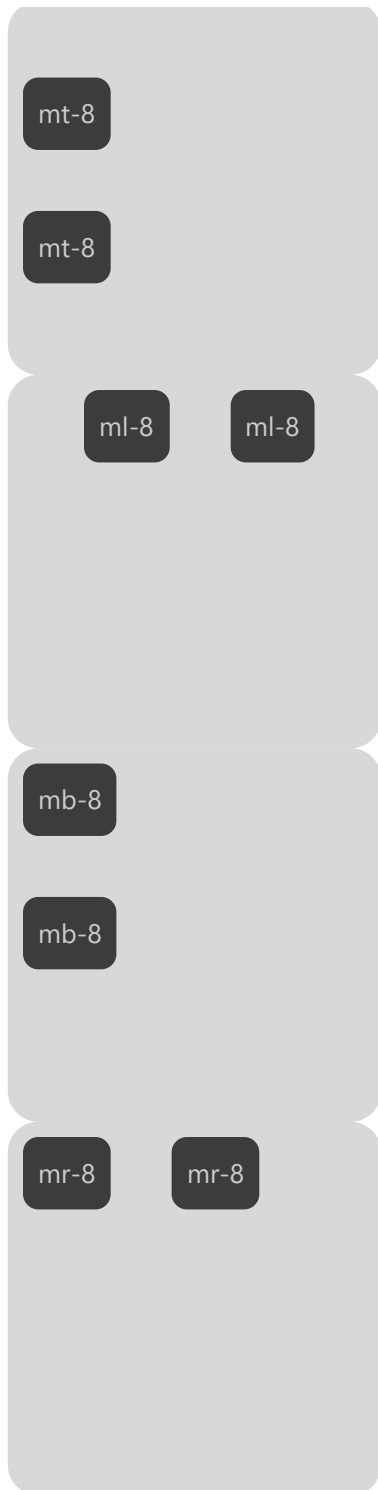
Margin – vanjski razmak

Vanjski razmak je prostor između elementa i drugih elemenata ili rubova roditelja.

```
margin: 16px;      /* jednaki razmak sa svih strana */
margin-top: 8px;   /* razmak samo s vrha */
margin-right: 12px; /* razmak samo s desne strane */
margin-bottom: 20px; /* razmak samo s dna */
margin-left: 4px;  /* razmak samo s lijeve strane */
```

Primjer vanjskog razmaka:

Tablica razmaka:

Svojstvo	Opis
<code>padding</code>	unutarnji razmak elementa
<code>padding-top</code>	unutarnji razmak na vrhu
<code>padding-right</code>	unutarnji razmak s desne strane
<code>padding-bottom</code>	unutarnji razmak na dnu
<code>padding-left</code>	unutarnji razmak s lijeve strane

Svojstvo	Opis
<code>margin</code>	vanjski razmak elementa
<code>margin-top</code>	vanjski razmak na vrhu
<code>margin-right</code>	vanjski razmak s desne strane
<code>margin-bottom</code>	vanjski razmak na dnu
<code>margin-left</code>	vanjski razmak s lijeve strane

Ako svojstvo `margin` ima **dvije vrijednosti**:

```
margin: 25px 50px;
```

- gornji i donji razmak su **25px**
- lijevi i desni razmak su **50px**

Ako svojstvo `margin` ima **četiri vrijednosti**:

```
margin: 25px 50px 75px 100px;
```

- gornji razmak je **25px**
- desni razmak je **50px**
- donji razmak je **75px**
- lijevi razmak je **100px**

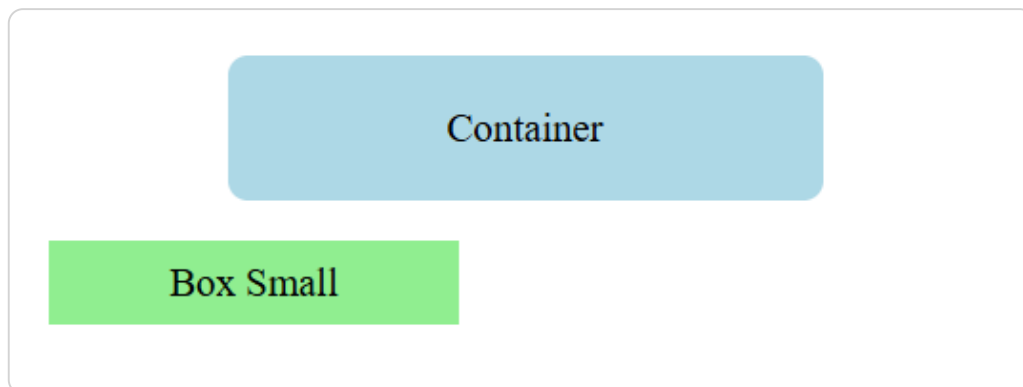
Također, svojstvo `margin` se može postaviti na `auto` da bi se element **horizontalno centrirao unutar svog roditeljskog elementa**.

```
element {  
    margin: 0 auto; /* centriranje horizontalno */  
}
```

Primjeri:

```
.container {  
    padding: 20px; /* unutarnji razmak svih strana */  
    margin: 16px auto; /* vanjski razmak, centrirano horizontalno */  
    background-color: lightblue;  
    border-radius: 8px;  
}  
  
.box-small {  
    padding: 8px;  
    margin: 4px;  
    background-color: lightgreen;  
}
```

```
<div style="padding:20px; margin:16px auto; background-color:lightblue; border-
radius:8px; width:200px; text-align:center;">
  Container
</div>
<div style="padding:8px; margin:4px; background-color:lightgreen; width:150px; text-
align:center;">
  Box Small
</div>
```


Korištenje razmaka

Aktivnost na satu (2 boda)

Zadan je sljedeći HTML kod:

```
<html>
  <head>
    <title>Samostalni zadatak za vježbu 2</title>
    <style>

    </style>
  </head>

  <body>
    <div class="container">
      <header>
        <h1>Putovanja iz snova</h1>
        <h2>Otkrij svijet</h2>
      </header>

      <section class="about">
        <p>Uživam u <span>planiranju putovanja</span> i otkrivanju novih kultura.
        Fotografiranje prirode također je moj hobi.</p>
        <p>Najdraža mjesta su mi planine, jezera i povijesni gradovi diljem
        Europe.</p>
      </section>

      <section class="links">
        <div class="link">Destinacija 1</div>
```

```

        <div class="link">Destinacija 2</div>
        <div class="link">Destinacija 3</div>
    </section>

    <section class="features">
        <div class="feature">
            <h3 class="feature-title">Avantura</h3>
            <p class="feature-text">Svakodnevne aktivnosti pružaju osjećaj
avanture i uzbuđenja.</p>
        </div>
        <div class="feature">
            <h3 class="feature-title">Kultura</h3>
            <p class="feature-text">Učenje o lokalnim običajima i gastronomiji
proširuje vidike putnika.</p>
        </div>
        <div class="feature">
            <h3 class="feature-title">Smještaj</h3>
            <p class="feature-text">Odabir kvalitetnog smještaja osigurava ugodan
boravak. <span>Rezervirajte unaprijed</span> za najbolju cijenu.</p>
        </div>
    </section>

    <footer class="footer">
        <p>Kontakt: <span class="email">info@putovanja.com</span></p>
    </footer>
</div>

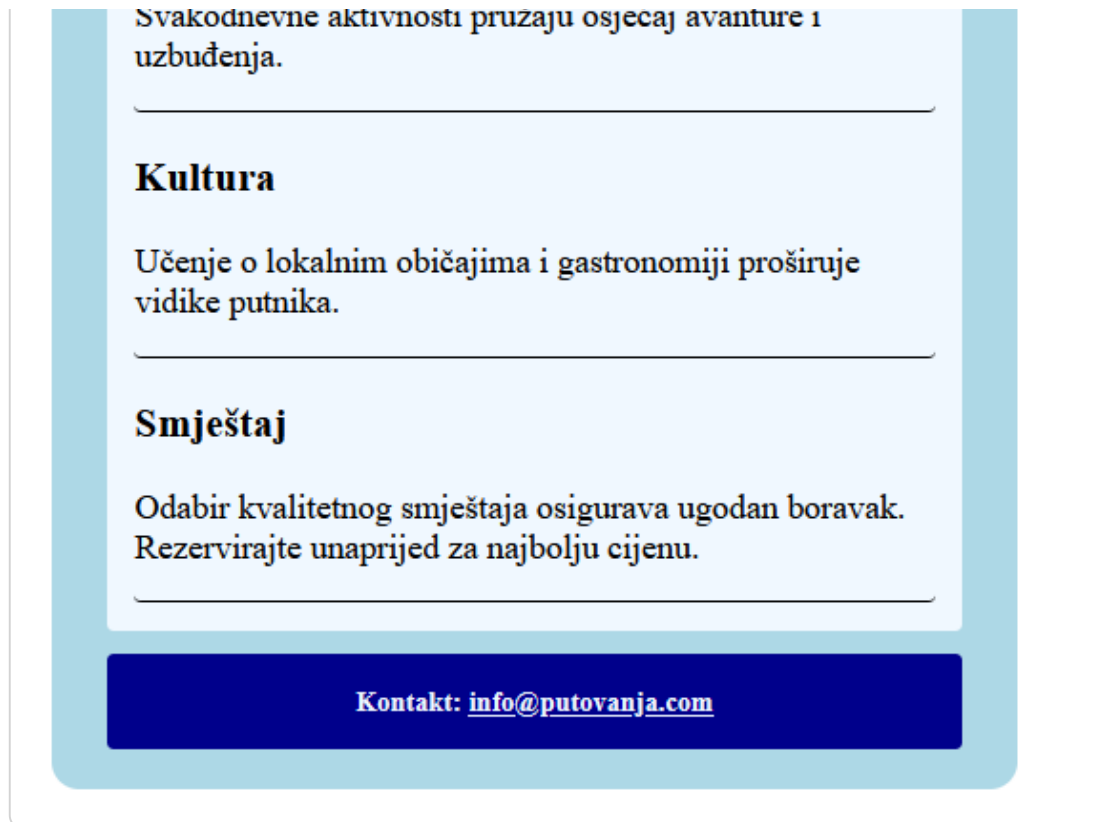
</body>
</html>

```

Potrebno je dodati CSS stilove tako da stranica izgleda otprilike kao na slici, možete koristiti bilo koje boje:

Izgled za replicirat

Flex

Flexbox je moćan alat za raspoređivanje i poravnavanje elemenata.

- **flex** – označava da je element fleksibilan
- **flex-direction** – postavlja smjer elemenata horizontalno (*default*) ili vertikalno
  - *row, row-reverse*
  - *column, column-reverse*

Razmak između elemenata unutar roditelja s flex klasom se definira s pomoću klase **gap**:

- **gap-<number>** = number * 4px
- npr. **gap-2**, **gap-5** (razmak od 8px, 20px)

Horizontalno raspoređeni elementi s razmakom od 8px (2 * 4px):

```
<!-- "flex-row" nije potreban, horizontalna os je osnovna zadana vrijednost -->
<div class="flex gap-2 bg-zinc-500/50 p-2 rounded-lg w-fit">
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 1 </div>
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 2 </div>
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 3 </div>
</div>
```

Vertikalno raspoređeni elementi s razmakom od 8px (2 * 4px):

```
<div class="flex flex-col gap-2 bg-zinc-500/50 p-2 rounded-lg w-fit">  
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 1 </div>  
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 2 </div>  
  <div class="bg-zinc-500/50 px-4 rounded-sm w-fit"> 3 </div>  
</div>
```

1
2
3

Poravnanje unutar flex elementa na glavnoj osi:

Klasa	Opis
<code>justify-start</code>	poravnava elemente na početak (lijevo za <code>flex-row</code> i gore za <code>flex-col</code>)
<code>justify-center</code>	poravnava elemente na centar
<code>justify-end</code>	poravnava elemente na kraj (desno za <code>flex-row</code> i dolje za <code>flex-col</code>)
<code>justify-between</code>	ravnomjerno raspoređuje elemente s maksimalnim razmakom između njih
<code>justify-around</code>	ravnomjerno raspoređuje elemente s jednakim prostorom oko svakog elementa
<code>justify-evenly</code>	ravnomjerno raspoređuje elemente s jednakim prostorom oko svakog elementa uzimajući u obzir zajednički prostor između dva elementa

<code>justify-start</code>	1	2	3						
<code>justify-end</code>								1	2 3
<code>justify-center</code>				1	2	3			
<code>justify-between</code>	1				2				3
<code>justify-around</code>			1		2			3	
<code>justify-evenly</code>				1		2		3	

Poravnanje unutar flex elementa na poprečnoj osi:

Klasa	Opis
<code>items-start</code>	poravnava elemente na početak poprečne osi
<code>items-center</code>	poravnava elemente na centar poprečne osi
<code>items-end</code>	poravnava elemente na kraj poprečne osi

				<code>items-start</code>				
1	2	3						

items-center

1   2   3

items-end

1   2   3

Kada imamo previše elemenata unutar roditelja i oni počnu izlaziti izvan njegovih granica, možemo koristiti svojstvo **flex-wrap** kako bismo omogućili elementima da pređu u novi red umjesto da izlaze roditelja.

flex-nowrap	1	2	3	4	5
flex-wrap	1	2	3		
	4	5			

Kako centrirati div?

```
<div class="flex justify-center items-center">
  <div>
    Centriran div
  </div>
</div>
```

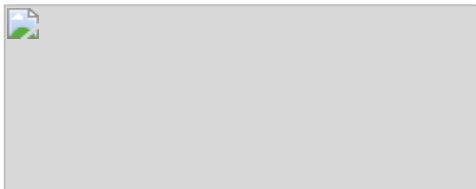

Prikaz slike

Prilagođavanje prikaza slika vrši se s pomoću **object-fit** svojstava. Ove klase određuju kako se sadržaj slike prilagođava unutar okvira.

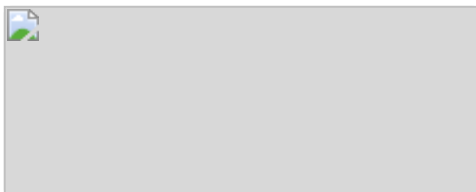
Klasa	Opis

Klasa	Opis
<code>object-contain</code>	Slika se prilagođava kako bi cijela stala unutar okvira, zadržavajući omjer stranica.
<code>object-cover</code>	Slika ispunjava cijeli okvir i može biti izrezana kako bi zadržala omjer stranica.
<code>object-fill</code>	Slika se rasteže tako da ispuni cijeli okvir, bez zadržavanja omjera stranica.
<code>object-none</code>	Slika zadržava izvornu veličinu i ne prilagođava se okviru.

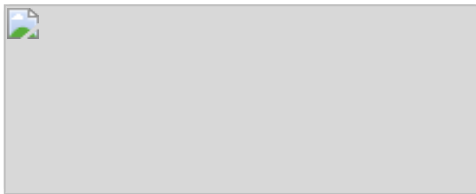
`object-contain`

`object-cover`

`object-fill`

`object-none`

